Energieverbruik en productie Wijnjewoude 2008 - 2016

update 2.0

Eerder verschenen:

april 2015: Nulmeting

april 2016: Nulmeting update 1.0

Energieverbruikscijfers Wijnjewoude 2008 – 2016 (t/m 2015 definitief, 2016 voorlopig)

Henk Janssen/april 2017

Wijnjewoude in 10 jaar energieneutraal. Dat is de doelstelling van WEN. Om met het verstrijken van de jaren de vinger aan de pols te kunnen houden en de voortgang te kunnen meten, verscheen in 2015 de 'nul-meting': waar staat het dorp in 2015 en waar willen we naar toe?
Voorliggende rapportage is de tweede update van het rapport van 2015. Het beschikbare cijfermateriaal wordt beschreven aan de hand van de volgende kengetallen:

- Elektriciteitsverbruik in Kwh (gemiddeld en som)
- Elektriciteitsopwekking (som)
- Gasverbruik in m^3 (gemiddeld en som)
- CO^2 uitstoot in kg (gemiddeld)

De kengetallen zijn bepaald aan de hand van de database van 'Energie in Beeld'. 'Energie in Beeld' is een applicatie van de netwerkbeheerders Enexis, Liander, Stedin en Endinet, welke gemeenten in staat stelt om online de (historische) data van de eigen gemeente in te zien. De gemeente Opsterland stelt de gegevens uit de database jaarlijks beschikbaar aan WEN.

De gepresenteerde kengetallen in deze update beslaan de periode 2008 t/m 2015. De cijfers over 2016 zijn voorlopig (prognose). Van het rapport verschijnt jaarlijks een update met de nieuw beschikbare jaarcijfers om zo te monitoren in hoeverre WEN op koers ligt.

Vooraf
Voor de juiste interpretatie van de kengetallen is het volgende van belang:

Verbruiksgegevens
De verbruiksgegevens zijn gebaseerd op het zogenoemde Standaard JaarVerbruik (SJV). Het SJV is "het verwachte jaarverbruik van een afnemer bij gestandaardiseerde condities en op basis van een genormaliseerd jaar met gemiddeld klimaatcondities". In jip-en-janneketaal: er is gecorrigeerd voor jaren die warmer of kouder zijn dan gemiddeld, waardoor de jaarcijfers onderling beter te vergelijken zijn.
Verbruiksgegevens van hele grote bedrijven die rechtstreeks zijn aangesloten op het net van Tennet of Gasunie, zijn niet meegenomen.

Gas- en elektriciteitsaansluitingen
Geregistreerd wordt het verbruik per postcode+huisnummer. Is er bij een bepaalde combinatie van postcode en huisnummer zowel een particuliere als een zakelijke aansluiting, of staat er op het adres een bedrijf geregistreerd bij de KvK, dan worden deze geteld bij de zakelijke aansluitingen.
Kleine aantallen aansluitingen worden uit privacy overwegingen door 'Energie in Beeld' afgeschermd. Ze tellen echter wel mee in de totalen. Bij de verbruiksgegevens gaat het om de daadwerkelijk gemeten Kwh's en m^3 's.

Opgewekte energie
De kengetallen voor opgewekte energie zijn - anders dan bij de verbruiksgegevens - niet gebaseerd op feitelijk gemeten (terug geleverde) Kwh's. Het gaat hierbij vooralsnog om energie opgewekt met

zonnepanelen (PV) bij kleinverbruik aansluitingen (tot 3x80 Amp). Dit zijn voornamelijk particulieren, maar kunnen ook winkels, scholen of andere kleine bedrijven zijn. Het meest waardevolle kengetal is het aantal aansluitingen PV (vastgoedobjecten).

De informatie is ontleend aan het PIR (Productie-Installatie Register) . In het PIR worden PV-installaties geregistreerd die zijn aangemeld voor teruglevering via www.energieleveren.nl. Niet iedereen meldt zich (in het bijzonder geldt dit voor de gebruikers van oude analoge meters). De opwekgegevens zijn daarom een conservatieve indicatie van de feitelijk opgewekte elektriciteit. Het aantal opgewekte Kwh's zijn geschat aan de hand van het opgesteld vermogen van de installaties zoals geregistreerd in PIR en het gemiddeld aantal zonuren in Nederland per jaar.
De komende jaren zullen - naarmate meer digitale meters worden geïnstalleerd - deze gegevens aan betrouwbaarheid/volledigheid winnen.

Conclusies

- De cijfers voor het **gemiddelde elektriciteitsverbruik** *particuliere aansluitingen* in Wijnjewoude weerspiegelt het toenemend milieubewustzijn en de inmiddels in veel huishoudens getroffen besparende maatregelen. Het gemiddelde elektriciteitsverbruik particuliere aansluitingen is de laatste 6 jaar telkens gedaald en met 12,8% afgenomen van 3.419 Kwh (2008) tot 2.981 Kwh (2015). De prognose voor 2016 laat een verdere daling zien naar 2.900 Kwh. De grootste daling is er in het buitengebied west (-24,6%) . zie grafiek (1.1) en (1.2)
- Bij de *zakelijk aansluitingen* is het beeld tegenovergesteld. Het gemiddelde van de zakelijke aansluitingen in Wijnjewoude is juist met 4,8% gestegen van 10.565 Kwh (2008) tot 11.071 Kwh (2015). De prognose voor 2016 laat een verdere stijging zien. Per saldo is het gemiddelde verbruik voor *particuliere plus zakelijke aansluitingen* - over de periode 2008-2015 - gedaald met 4,7%. De gemeente Opsterland als geheel laat over dezelfde periode een stijging zien met 4,5%. zie grafiek (2.1) en (2.2)
- Ook het **totale elektriciteitsverbruik** *particuliere plus zakelijke aansluitingen* is de laatste jaren vrijwel steeds gedaald. Het totale gebruik is met 4,2% gedaald van 5.519.000 (2008) tot 5.285.000 Kwh (2015). Volgens de prognose zal dit in 2016 verder dalen naar 5.070.000 Kwh. zie grafiek (4.1) en (4.2)
- De hoeveelheid **opgewekte elektriciteit** in Wijnjewoude is nog altijd een fractie van het verbruik: ongeveer een vijftiende deel (6,5% in 2016 (prognose)). Gerekend over de periode 2013-2015 zien we echter een stijging van bijna 100%, vooral in de bebouwde kom van Wijnjewoude (+140%). Het is duidelijk dat de subsidieregeling speciaal voor huizen in de bebouwde kom hier de vruchten afwerpt. De cijfers over opgewekte elektriciteit zijn overigens wel een onderschatting van de werkelijkheid omdat aansluitingen met een analoge meter buiten de tellingen voor zonne-energie blijven. zie grafiek (7.1) en (7.2)
- Het **gemiddelde gasgebruik** *particuliere aansluitingen* in Wijnjewoude daalt sedert 2008 jaarlijks en fors. Deze daling zet zich voort. Ten opzicht van 2008 is het gemiddelde (2015) nu met 30% afgenomen. Ook hier is het effect van besparende maatregelen dus al duidelijk te zien, hoewel de grootste daling wordt veroorzaakt door (waarschijnlijk) één

object in de bebouwde kom tussen 2008 en 2009. Verklaring hiervoor is niet bekend. zie grafiek (8.1) en (8.2)

- Het **gemiddelde gasgebruik** *zakelijke aansluitingen* in Wijnjewoude is sedert 2008 met 9,6% gedaald. In de gemeente Opsterland is het verbruik in dezelfde periode met 1,0% toegenomen. zie grafiek (9.1) en (9.2)
- De **gemiddelde CO^2 uitstoot** *(zakelijk plus particulier)* daalt in Wijnjewoude vanaf 2008 jaarlijks. In 2015 was de gemiddelde uitstoot 7.141 kg. Een daling t.o.v 2008 met 14,6%. Vooral binnen de bebouwde kom is de daling fors: van 7.571 kg (2008) naar 5.769 kg (2015; -23,8%). zie grafiek (11.1) en (11.2)

De verbruikscijfers in beeld

Hierna worden de kengetallen in tabelvorm en grafisch weergegeven. Daarbij worden de volgende aggregatieniveaus gehanteerd:

- Opsterland
  - Wijnjewoude
    - Bebouwde kom
    - Buitengebied oost (globaal het gebied ten oosten van de Mouneleane en de Tolleane, tot aan Bakkeveen)
    - Buitengebied west (globaal het gebied ten westen van de Mounleane en de Tolleane, tot aan Hemrik)

Onderaan elke tabel staat het verschil in verbruik (toe- of afname) in 2015 ten opzichte van 2008 en het aantal vastgoedobjecten (in 2015) waarop de cijfers betrekkingen hebben.

(1) Elektriciteitsverbruik in Kwh gemiddeld per jaar
particulier

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	3.444		3.419		3.108		4.310		3.524	
2009	3.454	(+ 0,3%)	3.454	(+ 1,0%)	3.109	(+ 0,1%)	4.417	(+ 2,5%)	3.699	(+ 5,0%)
2010	3.479	(+ 0,7%)	3.504	(+ 1,4%)	3.171	(+ 2,0%)	4.428	(+ 0,2%)	3.785	(+ 2,3%)
2011	3.496	(+ 0,5%)	3.384	(- 3,4%)	3.136	(- 1,1%)	4.037	(- 8,8%)	3.666	(- 3,1%)
2012	3.408	(- 2,5%)	3.378	(- 0,2%)	3.095	(- 1,3%)	4.127	(+ 2,2%)	3.600	(- 1,8%)
2013	3.028	(- 11,1%)	3.153	(- 6,6%)	2.976	(- 3,8%)	3.633	(- 12,0%)	3.242	(- 10,0%)
2014	2.906	(- 4,0%)	3.009	(- 4,6%)	2.840	(- 4,6%)	3.434	(- 5,5%)	3.236	(- 0,2%)
2015	2.891	(- 0,5%)	2.981	(- 0,9%)	2.864	(+ 0,9%)	3.248	(- 5,4%)	3.248	(+ 0,4%)
2016	2.961	(+ 2,4%)	2.900	(- 2,7%)	2.688	(- 6,2%)	3.438	(+ 5,8%)	3.107	(- 4,4%)
verschil 2008-2015		(- 16,1%)		(- 12,8%)		(- 7,8%)		(- 24,6%)		(- 7,8%)
aantal objecten 2015:		9.497		603		413		137		53

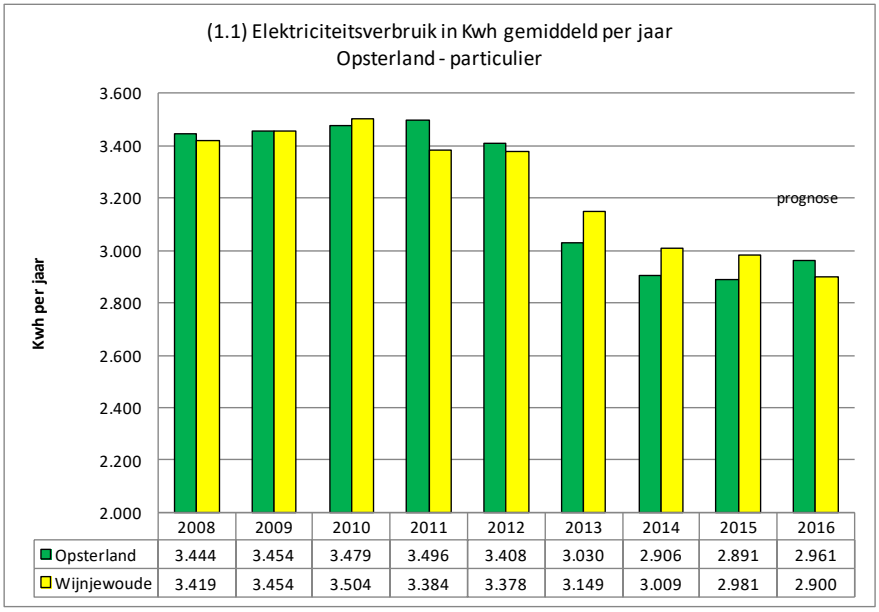

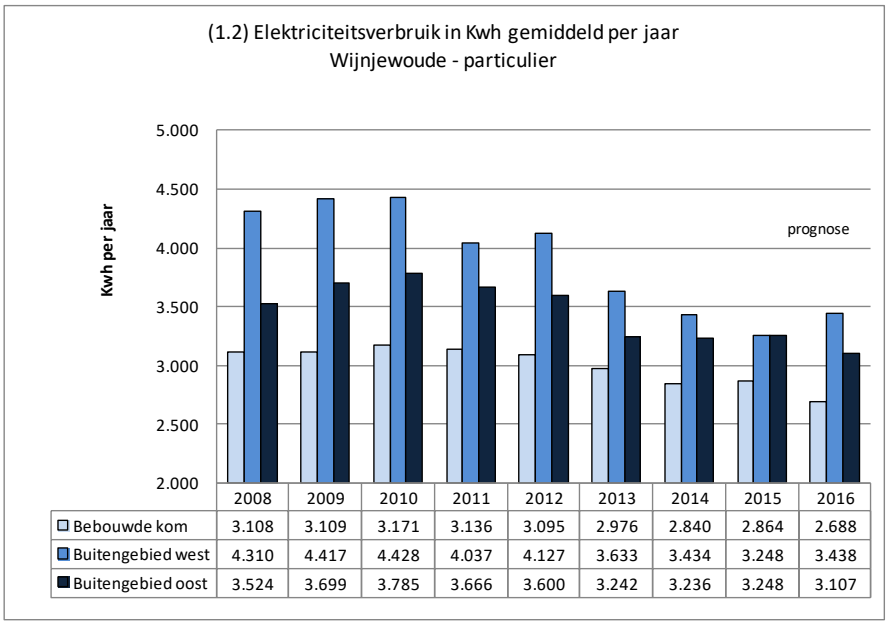

(2) Elektriciteitsverbruik in Kwh gemiddeld per jaar
zakelijk

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	17.407		10.565		7.545		13.647		8.673	
2009	17.729	(+ 1,8%)	11.101	(+ 5,1%)	7.600	(+ 0,7%)	13.994	(+ 2,5%)	10.966	(+ 26,4%)
2010	17.686	(- 0,2%)	10.802	(- 2,7%)	7.486	(- 1,5%)	13.472	(- 3,7%)	10.839	(- 1,2%)
2011	18.333	(+ 3,7%)	11.121	(+ 3,0%)	7.384	(- 1,4%)	13.921	(+ 3,3%)	11.851	(+ 9,3%)
2012	17.250	(- 5,9%)	11.215	(+ 0,8%)	7.839	(+ 6,2%)	13.617	(- 2,2%)	12.108	(+ 2,2%)
2013	21.419	(+ 24,2%)	11.398	(+ 1,6%)	8.070	(+ 2,9%)	12.997	(- 4,6%)	14.545	(+ 20,1%)
2014	21.455	(+ 0,2%)	11.373	(- 0,2%)	7.812	(- 3,2%)	13.532	(+ 4,1%)	13.568	(- 6,7%)
2015	21.415	(- 0,2%)	11.071	(- 2,7%)	7.220	(- 7,6%)	13.090	(- 3,3%)	14.141	(+ 4,2%)
2016	23.947	(+ 11,8%)	11.633	(+ 5,1%)	7.696	(+ 6,6%)	13.648	(+ 4,3%)	15.089	(+ 6,7%)
verschil 2008-2015		(+ 23,0%)		(+ 4,8%)		(- 4,3%)		(- 4,1%)		(+ 63,0%)
aantal objecten 2015:		3.809		315		115		153		46

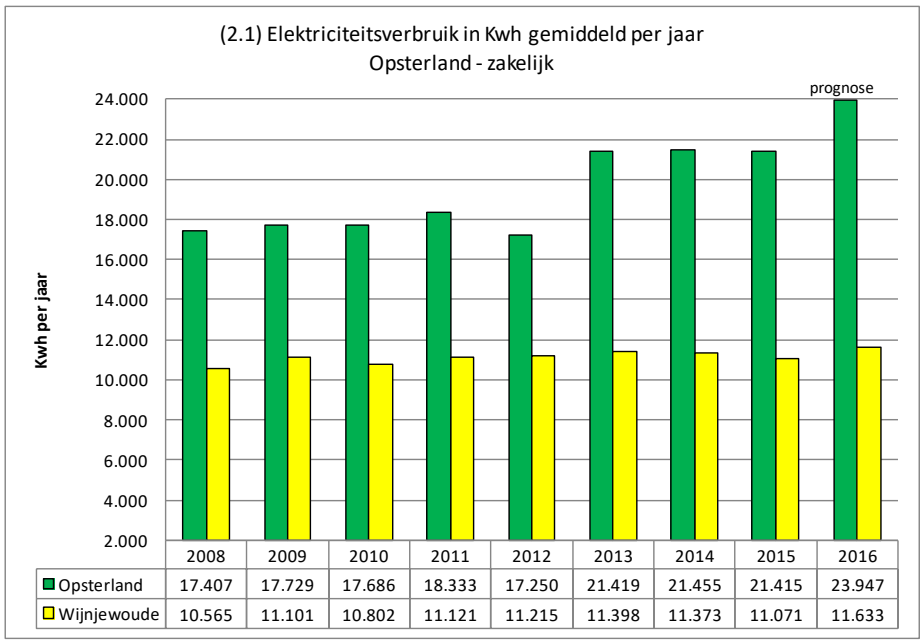

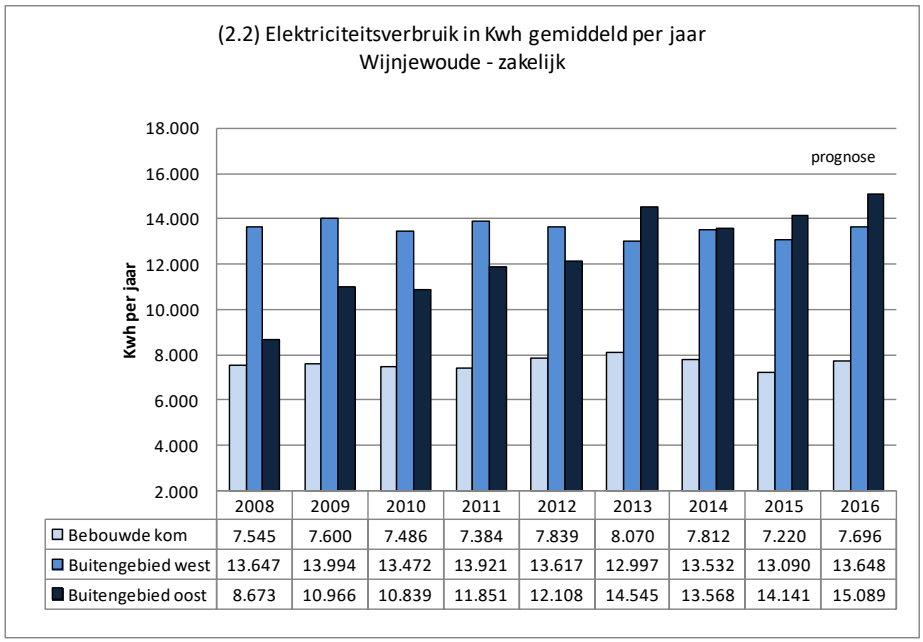

(3) Elektriciteitsverbruik in Kwh gemiddeld per jaar
particulier plus zakelijk

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	7.841		6.038		4.168		9.315		6.367	
2009	7.924	(+ 1,1%)	6.251	(+ 3,5%)	4.179	(+ 0,3%)	9.571	(+ 2,7%)	7.711	(+ 21,1%)
2010	7.935	(+ 0,1%)	6.192	(- 1,0%)	4.205	(+ 0,6%)	9.341	(- 2,4%)	7.679	(- 0,4%)
2011	8.162	(+ 2,9%)	6.236	(+ 0,7%)	4.162	(- 1,0%)	9.370	(+ 0,3%)	8.185	(+ 6,6%)
2012	7.739	(- 5,2%)	6.286	(+ 0,8%)	4.249	(+ 2,1%)	9.232	(- 1,5%)	8.297	(+ 1,4%)
2013	8.390	(+ 8,4%)	5.995	(- 4,6%)	4.109	(- 3,3%)	8.573	(- 7,1%)	8.658	(+ 4,4%)
2014	8.305	(- 1,0%)	5.922	(- 1,2%)	3.962	(- 3,6%)	8.780	(+ 2,4%)	8.239	(- 4,8%)
2015	8.194	(- 1,3%)	5.757	(- 2,8%)	3.813	(- 3,8%)	8.441	(- 3,9%)	8.523	(+ 3,4%)
2016	8.118	(- 0,9%)	5.529	(- 4,0%)	3.648	(- 4,3%)	8.131	(- 3,7%)	8.404	(- 1,4%)
verschil 2008-2015		(+ 4,5%)		(- 4,7%)		(- 8,5%)		(- 9,4%)		(+ 33,9%)
aantal objecten 2015:		13.306		918		528		290		95

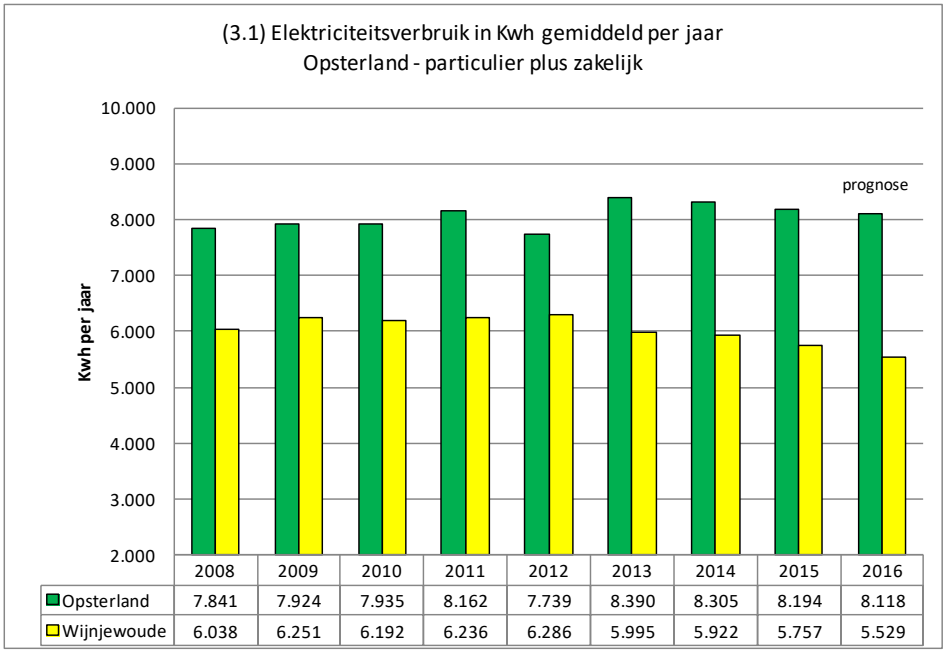

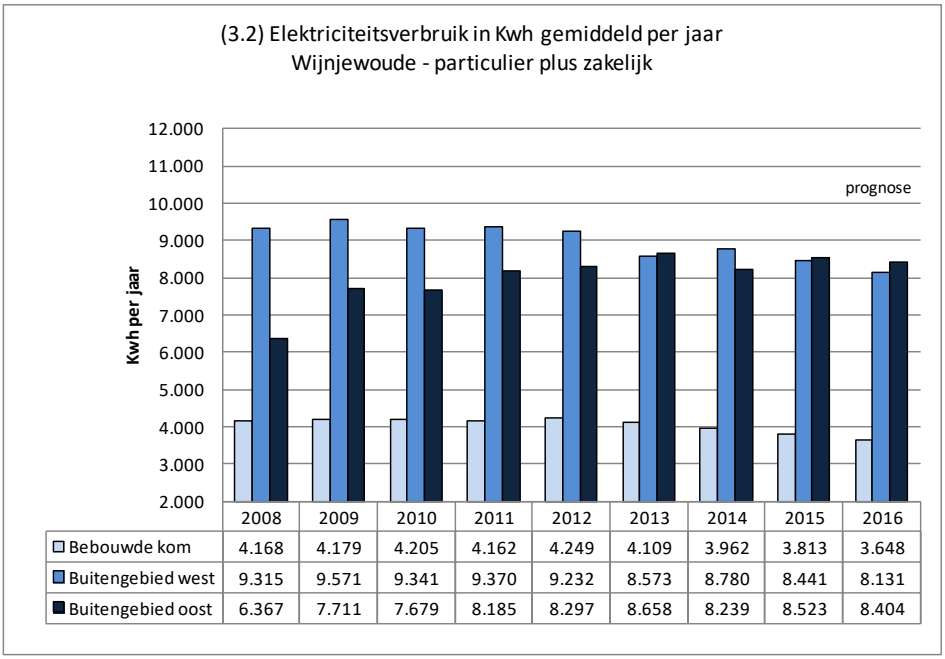

(4) Elektriciteitsverbruik in Kwh (x 1000) per jaar
particulier

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	31.257		1.980		1.246		582		152	
2009	31.609	(+ 1,1%)	2.000	(+ 1,0%)	1.253	(+ 0,6%)	588	(+ 1,0%)	159	(+ 4,6%)
2010	31.821	(+ 0,7%)	2.025	(+ 1,3%)	1.278	(+ 2,0%)	584	(- 0,7%)	163	(+ 2,5%)
2011	31.955	(+ 0,4%)	1.959	(- 3,3%)	1.261	(- 1,3%)	541	(- 7,4%)	158	(- 3,1%)
2012	31.039	(- 2,9%)	1.912	(- 2,4%)	1.204	(- 4,5%)	553	(+ 2,2%)	155	(- 1,9%)
2013	28.610	(- 7,8%)	1.892	(- 1,0%)	1.217	(+ 1,1%)	498	(- 10,0%)	162	(+ 4,6%)
2014	27.397	(- 4,2%)	1.796	(- 5,1%)	1.159	(- 4,8%)	467	(- 6,2%)	159	(- 2,2%)
2015	27.457	(+ 0,2%)	1.797	(+ 0,1%)	1.183	(+ 2,1%)	445	(- 4,7%)	159	(+ 0,4%)
2016	29.744	(+ 8,3%)	1.859	(+ 3,4%)	1.156	(- 2,3%)	529	(+ 19,0%)	165	(+ 3,4%)
verschil 2008-2015		(- 12,2%)		(- 9,2%)		(- 5,1%)		(- 23,5%)		(+ 4,7%)
aantal objecten 2015:		9.497		603		413		137		49

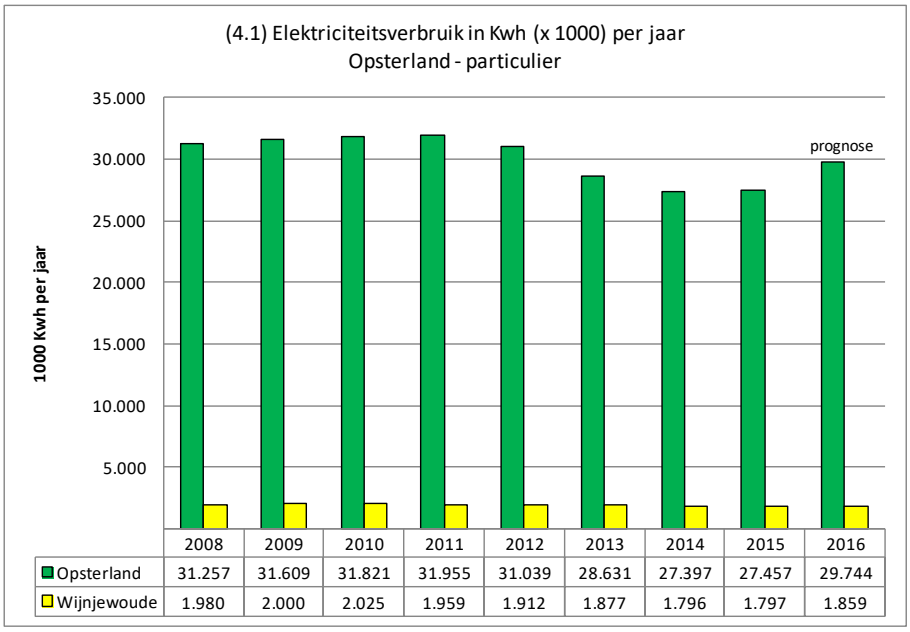

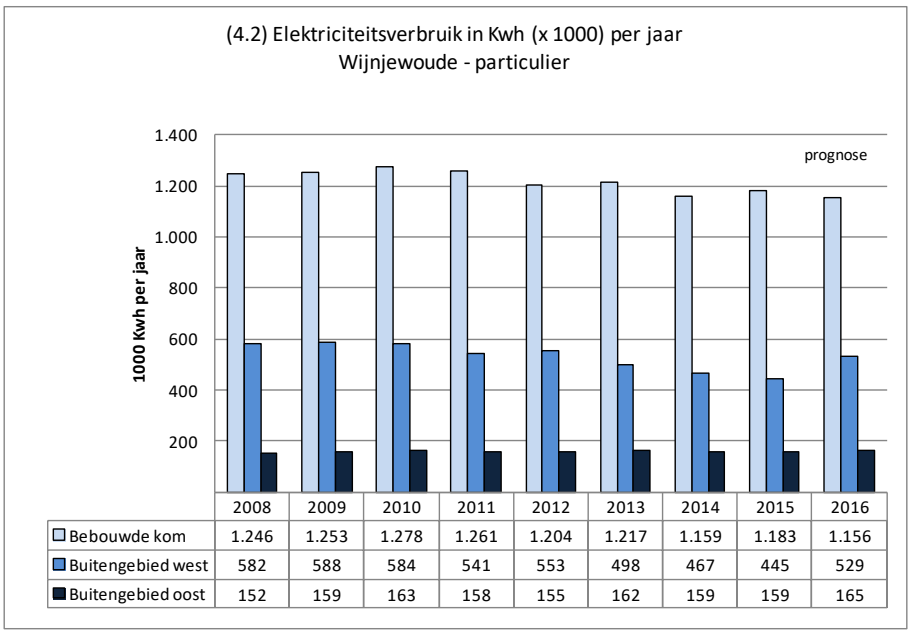

(5) Elektriciteitsverbruik in Kwh (x 1000) per jaar
zakelijk

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	72.606		3.539		951		2.129		460	
2009	73.965	(+ 1,9%)	3.708	(+ 4,8%)	958	(+ 0,7%)	2.169	(+ 1,9%)	581	(+ 26,3%)
2010	73.925	(- 0,1%)	3.640	(- 1,8%)	951	(- 0,7%)	2.115	(- 2,5%)	574	(- 1,2%)
2011	76.871	(+ 4,0%)	3.759	(+ 3,3%)	945	(- 0,6%)	2.186	(+ 3,4%)	628	(+ 9,4%)
2012	71.552	(- 6,9%)	3.746	(- 0,3%)	980	(+ 3,7%)	2.124	(- 2,8%)	642	(+ 2,2%)
2013	83.276	(+ 16,4%)	3.602	(- 3,8%)	944	(- 3,7%)	1.989	(- 6,4%)	669	(+ 4,2%)
2014	83.031	(- 0,3%)	3.628	(+ 0,7%)	930	(- 1,5%)	2.070	(+ 4,1%)	624	(- 6,7%)
2015	81.570	(- 1,8%)	3.487	(- 3,9%)	830	(- 10,7%)	2.003	(- 3,3%)	651	(+ 4,2%)
2016	78.380	(- 3,9%)	3.211	(- 7,9%)	785	(- 5,5%)	1.788	(- 10,7%)	634	(- 2,6%)
verschil 2008-2015		(+ 12,3%)		(- 1,5%)		(- 12,7%)		(- 5,9%)		(+ 41,4%)
aantal objecten 2015:		3.809		315		115		153		46

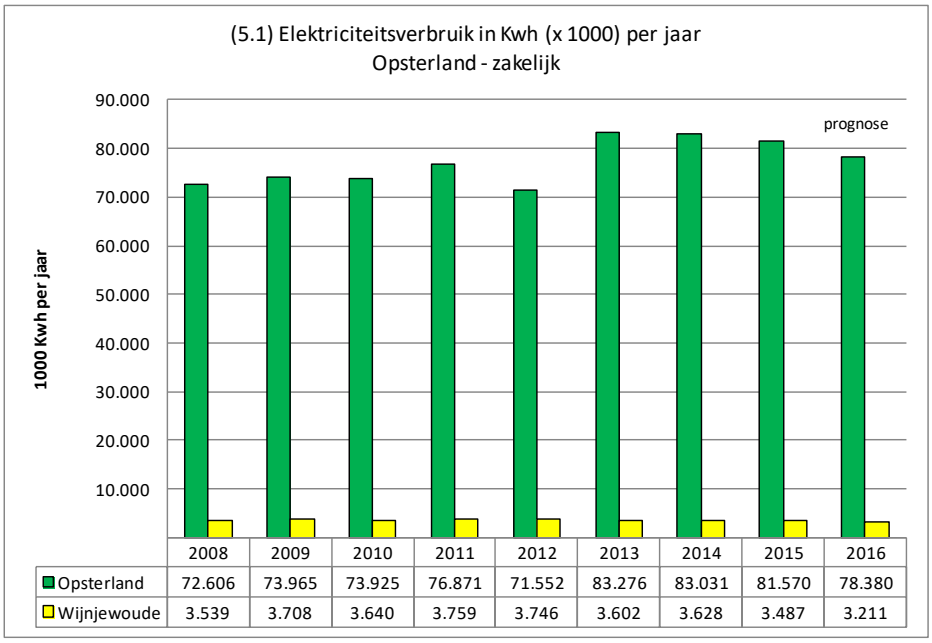

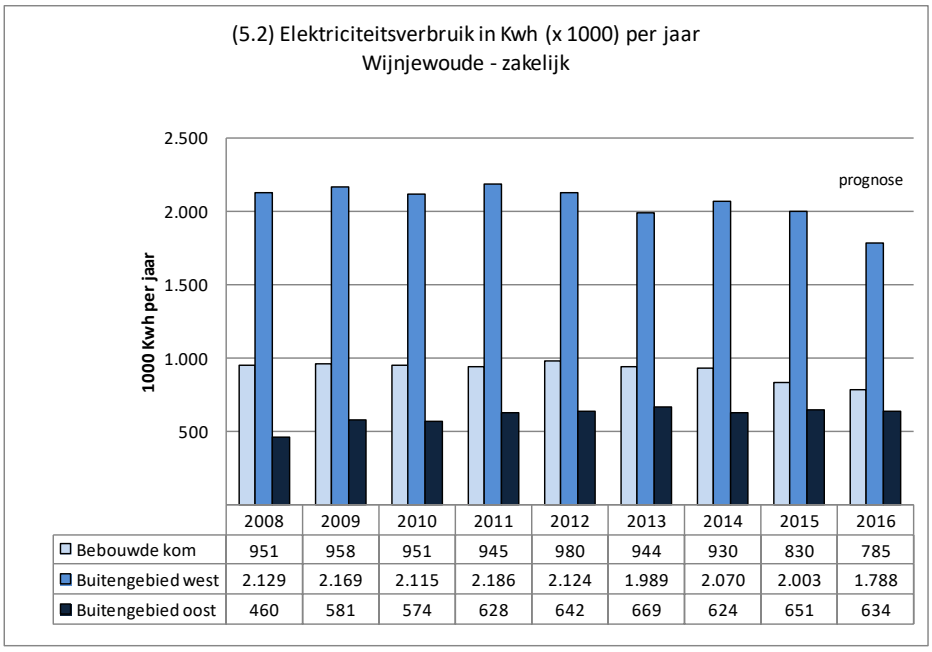

(6) Elektriciteitsverbruik in Kwh (x 1000) per jaar
particulier plus zakelijk

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	103.863		5.519		2.197		2.711		611	
2009	105.574	(+ 1,6%)	5.708	(+ 3,4%)	2.211	(+ 0,6%)	2.757	(+ 1,7%)	740	(+ 21,1%)
2010	105.746	(+ 0,2%)	5.665	(- 0,8%)	2.229	(+ 0,8%)	2.700	(- 2,1%)	737	(- 0,4%)
2011	108.826	(+ 2,9%)	5.718	(+ 0,9%)	2.206	(- 1,0%)	2.727	(+ 1,0%)	786	(+ 6,6%)
2012	102.591	(- 5,7%)	5.658	(- 1,0%)	2.184	(- 1,0%)	2.677	(- 1,8%)	797	(+ 1,4%)
2013	111.886	(+ 9,1%)	5.498	(- 2,8%)	2.161	(- 1,1%)	2.486	(- 7,1%)	831	(+ 4,3%)
2014	110.428	(- 1,3%)	5.424	(- 1,3%)	2.088	(- 3,4%)	2.537	(+ 2,1%)	783	(- 5,8%)
2015	109.026	(- 1,3%)	5.285	(- 2,6%)	2.013	(- 3,6%)	2.448	(- 3,5%)	810	(+ 3,4%)
2016	108.124	(- 0,8%)	5.070	(- 4,1%)	1.941	(- 3,6%)	2.317	(- 5,3%)	798	(- 1,4%)
verschil 2008-2015		(+ 5,0%)		(- 4,2%)		(- 8,4%)		(- 9,7%)		(+ 32,5%)
aantal objecten 2015:		13.306		918		528		290		95

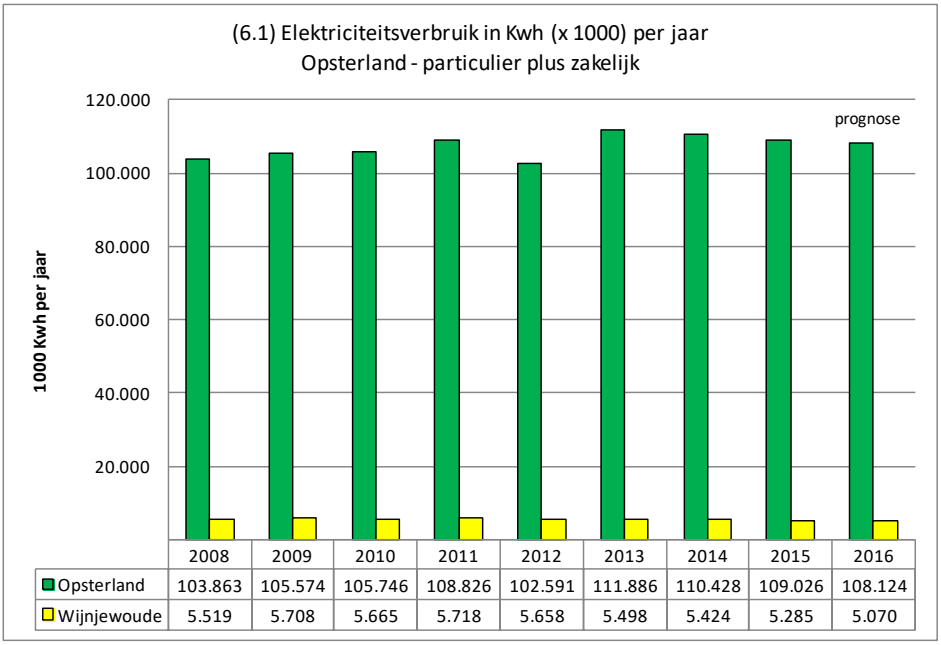

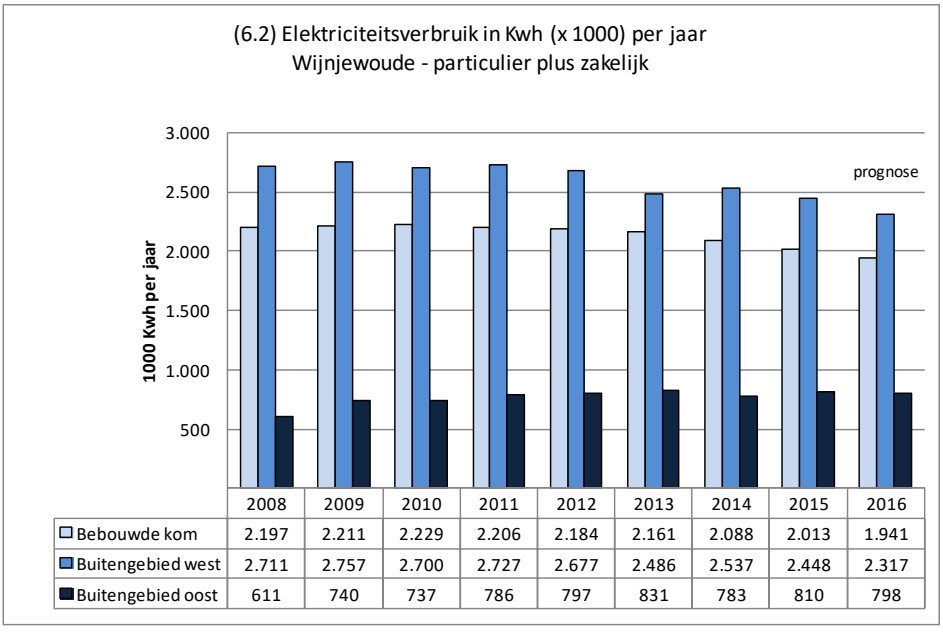

(7) Opwek zonne-energie Kwh per jaar
particulier plus zakelijk

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost
2008	11.050		nb						
2009	88.599	(+ 701,8%)	40.200						
2010	128.549	(+ 45,1%)	44.450	(+ 10,6%)	nb		nb		nb
2011	245.674	(+ 91,1%)	48.700	(+ 9,6%)	nb		15.300		nb
2012	840.316	(+ 242,0%)	69.100	(+ 41,9%)	nb		28.050	(+ 83,3%)	nb
2013	1.940.719	(+ 131,0%)	169.849	(+ 145,8%)	52.100		106.699	(+ 280,4%)	nb
2014	2.855.355	(+ 47,1%)	222.107	(+ 30,8%)	81.374	(+ 56,2%)	127.694	(+ 19,7%)	nb
2015	3.616.704	(+ 26,7%)	260.740	(+ 17,4%)	104.214	(+ 28,1%)	143.487	(+ 12,4%)	nb
2016	4.048.240	(+ 11,9%)	330.958	(+ 26,9%)	125.175	(+ 20,1%)	186.149	(+ 29,7%)	nb

verschil 2013-2015	(+ 108,6%)	(+ 94,9%)	(+ 140,3%)	(+ 74,5%)	
aantal objecten 2014:	815	44	18	23	3
aantal objecten 2015:	1013	56	26	27	3
aantal objecten 2016:	1142	71	34	32	5

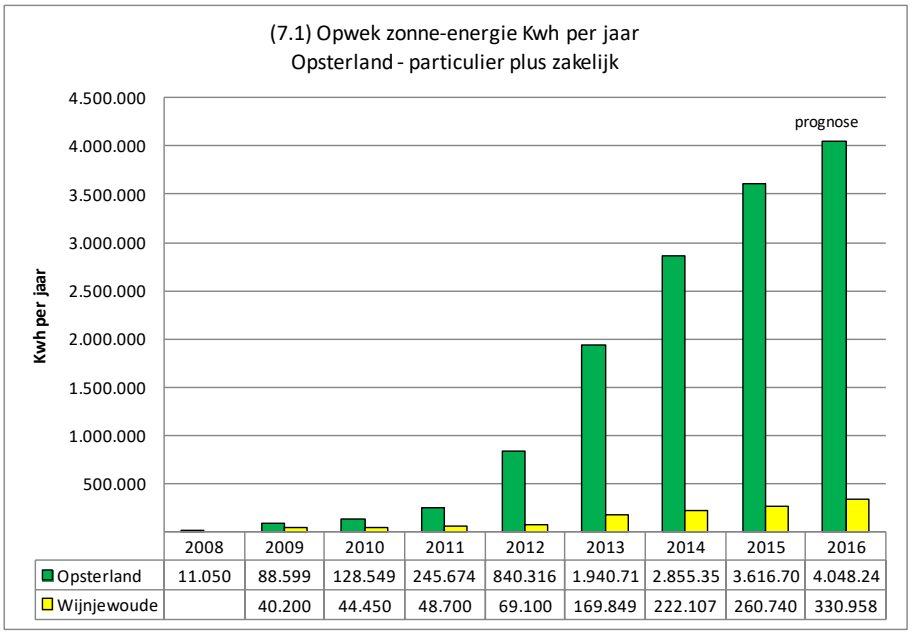

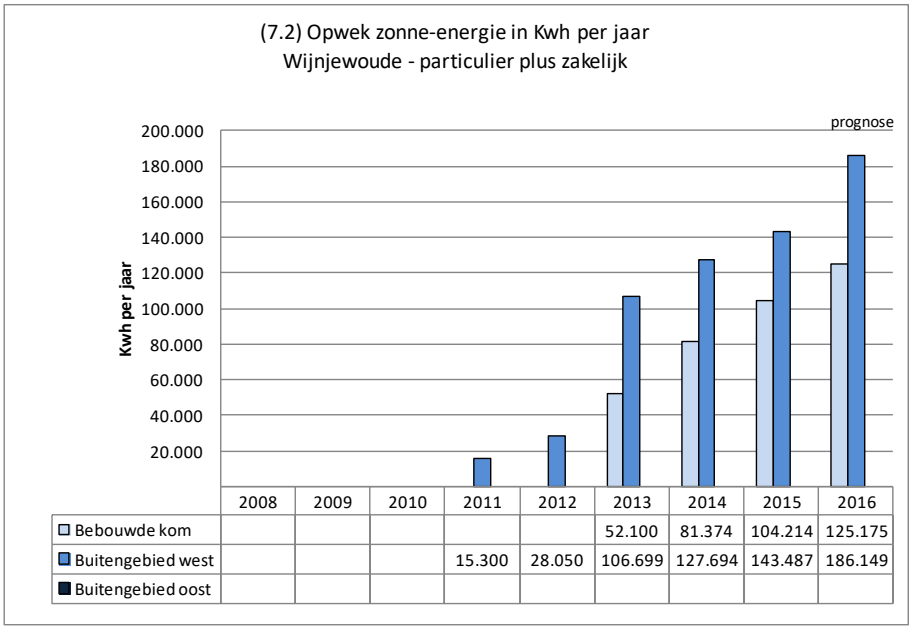

(8) Gasverbruik in m³ gemiddeld per jaar
particulier

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	2.110		2.672		2.771		2.492		2.285	
2009	1.996	(- 5,4%)	2.118	(- 20,7%)	1.996	(- 28,0%)	2.433	(- 2,4%)	2.315	(+ 1,3%)
2010	1.988	(- 0,4%)	2.121	(+ 0,1%)	1.999	(+ 0,2%)	2.432	(- 0,0%)	2.323	(+ 0,3%)
2011	1.941	(- 2,4%)	2.065	(- 2,6%)	1.924	(- 3,8%)	2.416	(- 0,7%)	2.357	(+ 1,5%)
2012	1.895	(- 2,4%)	1.984	(- 3,9%)	1.854	(- 3,6%)	2.290	(- 5,2%)	2.264	(- 4,0%)
2013	1.814	(- 4,3%)	1.935	(- 2,5%)	1.795	(- 3,2%)	2.315	(+ 1,1%)	2.104	(- 7,0%)
2014	1.748	(- 3,6%)	1.886	(- 2,5%)	1.762	(- 1,8%)	2.209	(- 4,6%)	2.052	(- 2,5%)
2015	1.754	(+ 0,3%)	1.870	(- 0,8%)	1.747	(- 0,9%)	2.183	(- 1,2%)	2.051	(- 0,1%)
2016	1.745	(- 0,5%)	1.841	(- 1,6%)	1.714	(- 1,9%)	2.123	(- 2,7%)	2.104	(+ 2,6%)
verschil 2008-2015		(- 16,9%)		(- 30,0%)		(- 37,0%)		(- 12,4%)		(- 10,2%)
aantal objecten 2015:		9.217		584		406		128		46

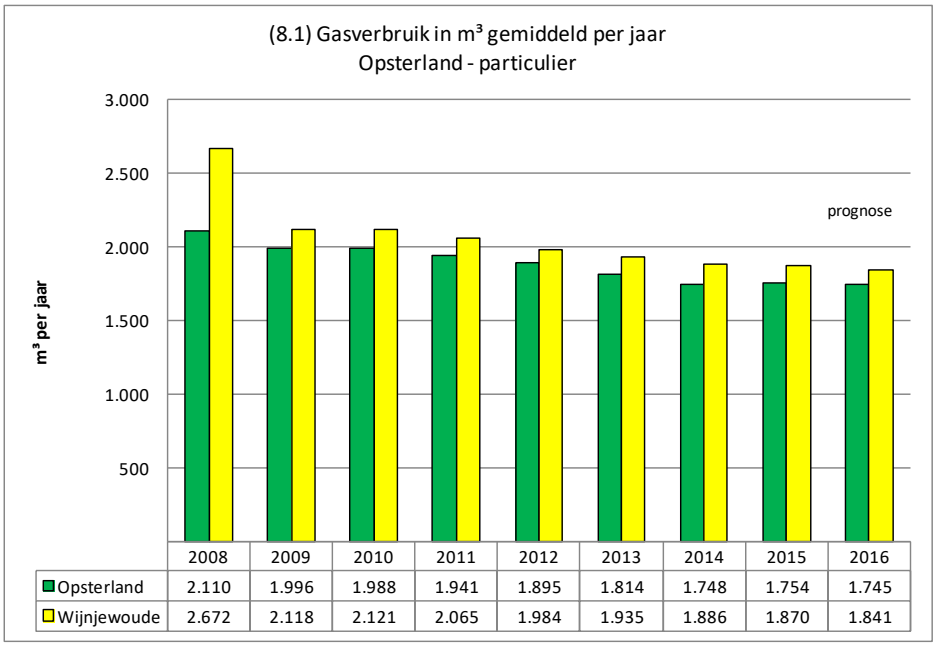

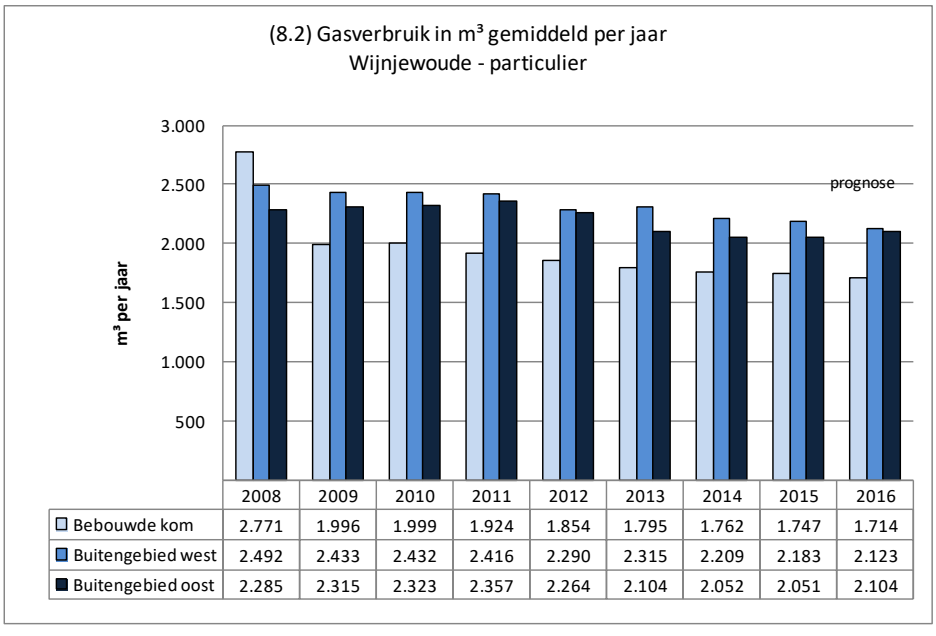

(9) Gasverbruik in m³ gemiddeld per jaar
zakelijk

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	4.047		3.607		3.681		3.608		3.398	
2009	4.280	(+ 5,7%)	3.559	(- 1,3%)	3.379	(- 8,2%)	3.805	(+ 5,5%)	3.371	(- 0,8%)
2010	4.396	(+ 2,7%)	3.536	(- 0,7%)	3.298	(- 2,4%)	3.817	(+ 0,3%)	3.389	(+ 0,5%)
2011	4.344	(- 1,2%)	3.401	(- 3,8%)	3.250	(- 1,4%)	3.568	(- 6,5%)	3.345	(- 1,3%)
2012	4.158	(- 4,3%)	3.390	(- 0,3%)	3.378	(+ 3,9%)	3.443	(- 3,5%)	3.273	(- 2,2%)
2013	4.375	(+ 5,2%)	3.391	(+ 0,0%)	3.467	(+ 2,6%)	3.316	(- 3,7%)	3.455	(+ 5,5%)
2014	4.230	(- 3,3%)	3.248	(- 4,2%)	3.153	(- 9,0%)	3.262	(- 1,6%)	3.508	(+ 1,5%)
2015	4.087	(- 3,4%)	3.259	(+ 0,3%)	3.221	(+ 2,1%)	3.252	(- 0,3%)	3.413	(- 2,7%)
2016	4.306	(+ 5,4%)	3.178	(- 2,5%)	2.950	(- 8,4%)	3.239	(- 0,4%)	3.635	(+ 6,5%)
verschil 2008-2015		(+ 1,0%)		(- 9,6%)		(- 12,5%)		(- 9,9%)		(+ 0,4%)
aantal objecten 2015:		3.452		271		108		122		40

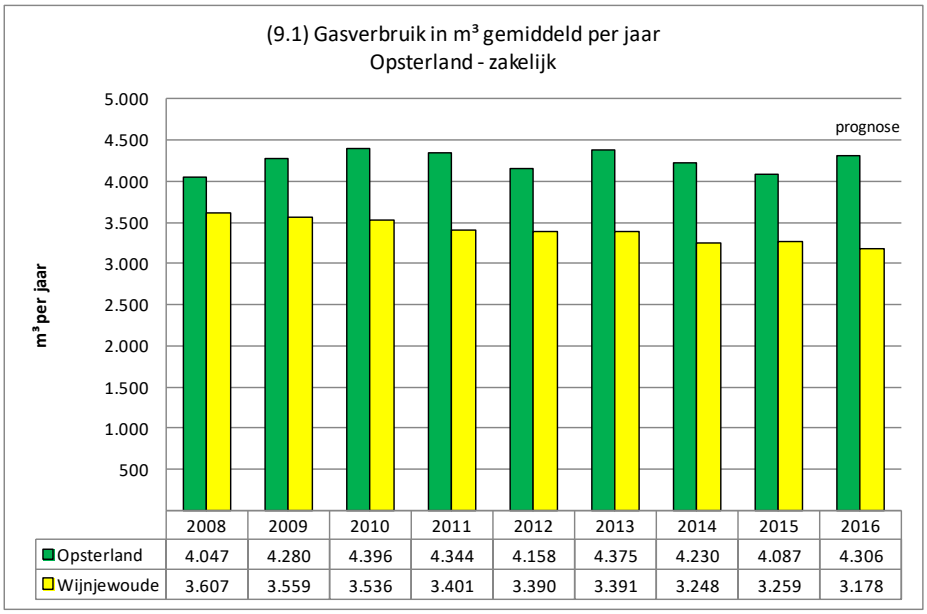

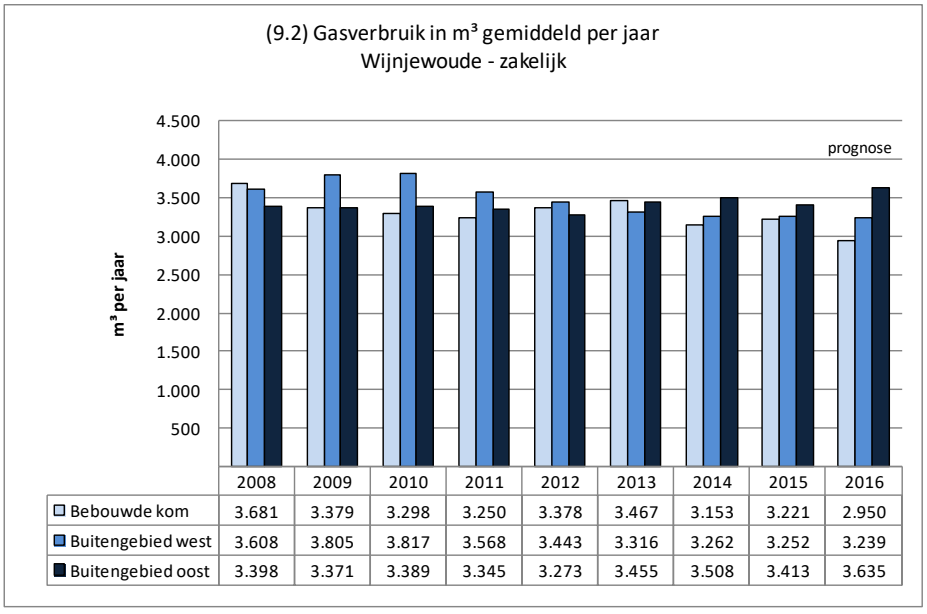

(10) Gasverbruik in m³ gemiddeld per jaar
particulier plus zakelijk

	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	2.675		2.983		2.981		3.030		2.854	
2009	2.668	(- 0,3%)	2.594	(- 13,0%)	2.309	(- 22,5%)	3.094	(+ 2,1%)	2.862	(+ 0,3%)
2010	2.698	(+ 1,2%)	2.595	(+ 0,0%)	2.297	(- 0,5%)	3.111	(+ 0,5%)	2.875	(+ 0,5%)
2011	2.650	(- 1,8%)	2.512	(- 3,2%)	2.230	(- 2,9%)	2.980	(- 4,2%)	2.863	(- 0,4%)
2012	2.558	(- 3,5%)	2.459	(- 2,1%)	2.210	(- 0,9%)	2.853	(- 4,3%)	2.780	(- 2,9%)
2013	2.523	(- 1,4%)	2.399	(- 2,4%)	2.149	(- 2,8%)	2.810	(- 1,5%)	2.731	(- 1,8%)
2014	2.434	(- 3,5%)	2.325	(- 3,1%)	2.065	(- 3,9%)	2.731	(- 2,8%)	2.720	(- 0,4%)
2015	2.389	(- 1,8%)	2.310	(- 0,6%)	2.056	(- 0,4%)	2.705	(- 1,0%)	2.684	(- 1,3%)
2016	2.336	(- 2,2%)	2.209	(- 4,4%)	1.938	(- 5,8%)	2.598	(- 3,9%)	2.745	(+ 2,3%)
verschil 2008-2015		(- 10,7%)		(- 22,5%)		(- 31,0%)		(- 10,7%)		(- 6,0%)
aantal objecten 2015:		12.669		855		514		250		86

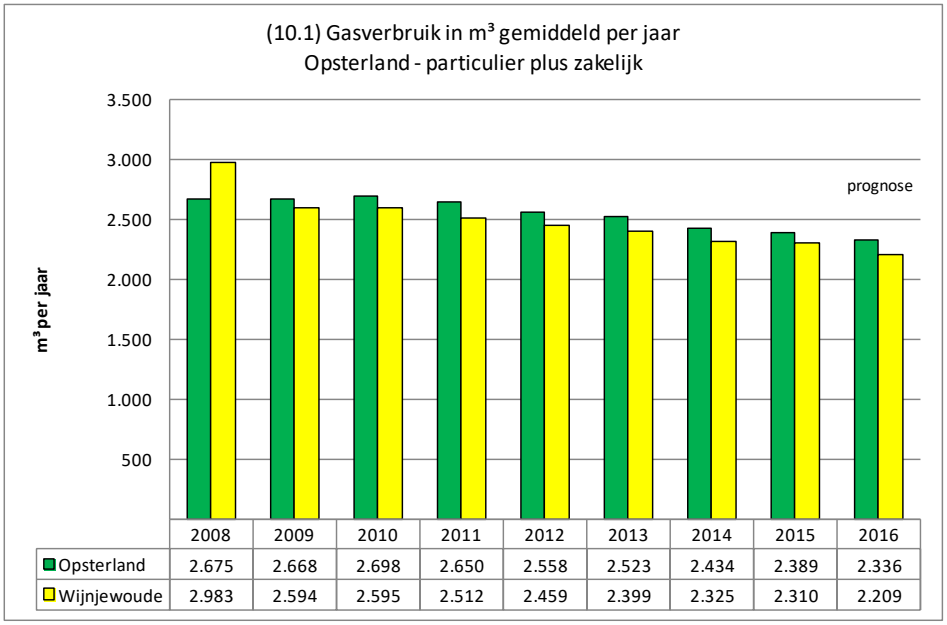

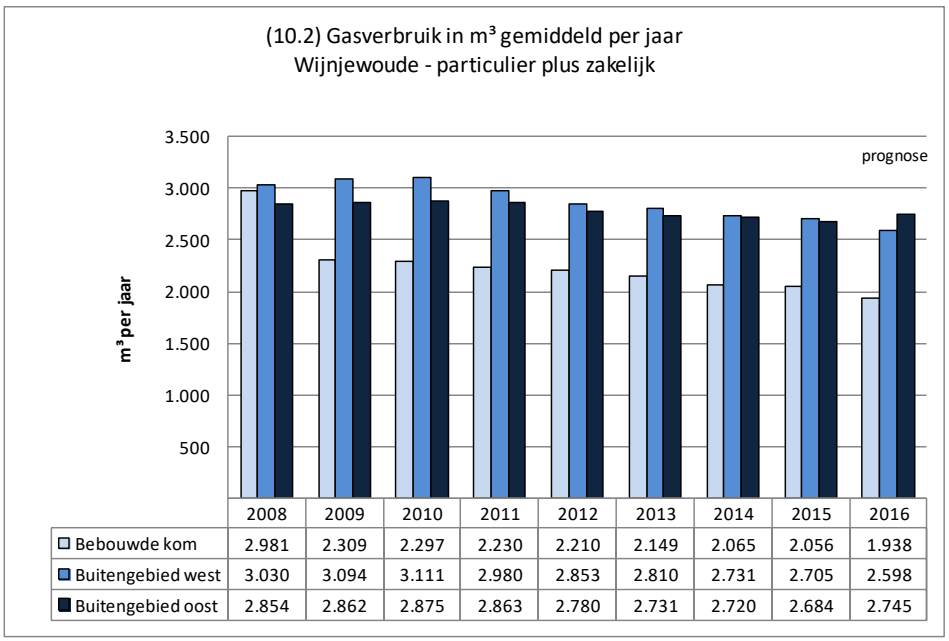

(11) CO^2-uitstoot in kg gemiddeld per jaar
particulier plus zakelijk
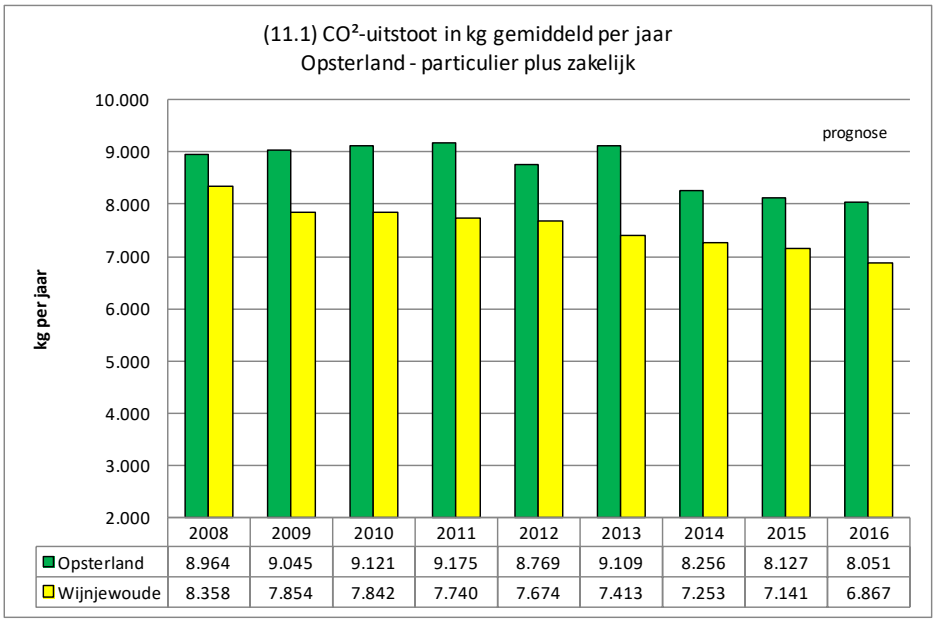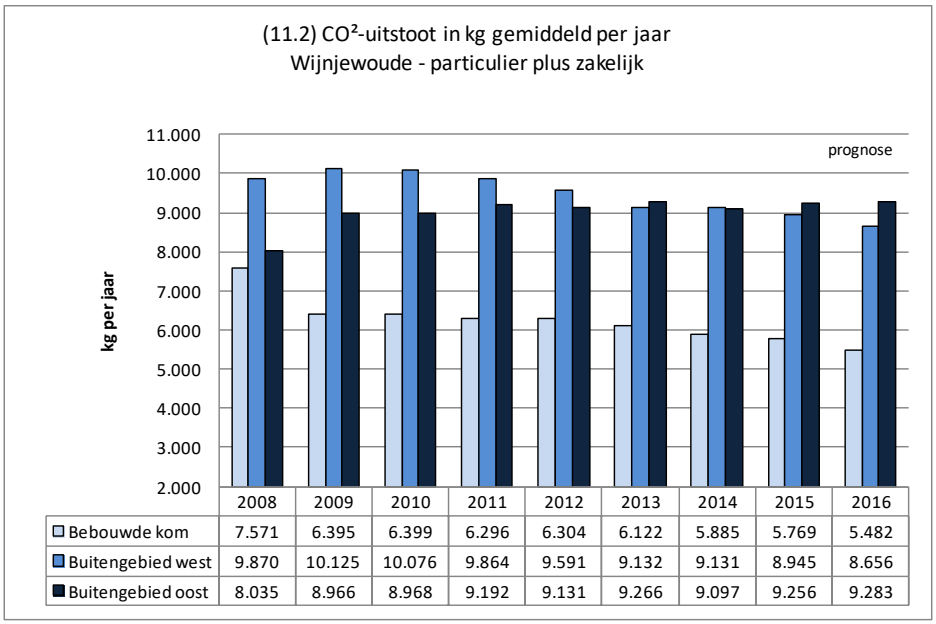
	Opsterland		Wijnjewoude		Bebouwde kom		Buitengebied west		Buitengebied oost	
2008	8.964		8.358		7.571		9.870		8.035	
2009	9.045	(+ 0,9%)	7.854	(- 6,0%)	6.395	(- 15,5%)	10.125	(+ 2,6%)	8.966	(+ 11,6%)
2010	9.121	(+ 0,8%)	7.842	(- 0,2%)	6.399	(+ 0,1%)	10.076	(- 0,5%)	8.968	(+ 0,0%)
2011	9.175	(+ 0,6%)	7.740	(- 1,3%)	6.296	(- 1,6%)	9.864	(- 2,1%)	9.192	(+ 2,5%)
2012	8.769	(- 4,4%)	7.674	(- 0,9%)	6.304	(+ 0,1%)	9.591	(- 2,8%)	9.131	(- 0,7%)
2013	9.109	(+ 3,9%)	7.413	(- 3,4%)	6.122	(- 2,9%)	9.132	(- 4,8%)	9.266	(+ 1,5%)
2014	8.256	(- 9,4%)	7.253	(- 2,2%)	5.885	(- 3,9%)	9.131	(- 0,0%)	9.097	(- 1,8%)
2015	8.127	(- 1,6%)	7.141	(- 1,5%)	5.769	(- 2,0%)	8.945	(- 2,0%)	9.256	(+ 1,8%)
2016	8.051	(- 0,9%)	6.867	(- 3,8%)	5.482	(- 5,0%)	8.656	(- 3,2%)	9.283	(+ 0,3%)
verschil 2008-2015		(- 9,3%)		(- 14,6%)		(- 23,8%)		(- 9,4%)		(+ 15,2%)
aantal objecten 2015:		13.549		929		532		296		96